Dinsdag, 24 Februari 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3536

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

{ust van Californië door duikboot beschoten.

ussen binnen 50 mijl van Smolensk,

'.S. en G. B. sluiten verdrag.

'een oorblazerij meer in Curaçao.

ONDERHANDELINGEN JSSEN RUSLAND EN JAPAN.

apan en Rusland onderhandelen nog ;ds over het hernieuwen van het serijverdrag, dat op 31 December is streken, doch diplomatieke zegslie- zeiden, dat nog geen nieuw ver- g getekend is. Constantin Smetanin, Russische Ambassadeur in Tokio, eikte Sovjet-gebied op weg naar skou, doch zeide, dat het bezoek gebruikelijk karakter draagt en hij waarschijnlijk spoedig naar an zal terugkeren. Generaal Yoshit- ju Tatekawa, de Japanse Ambassa- ır, blijft in Kuibysjev met de Staf van Ambassade. De Japanse visserij be- t gewoonlijk in Maart met de voor- eidingen voor operaties in Russische teren en pogingen worden in het rk gesteld om spoedig tot een verge- te komen. Intussen werd er in Kui- sjev de nadruk op gelegd, dat de aties tussen Japan en Rusland, die egover elkaar liggen aan de Mand- crijs-Siberische grens, gebleven is de basis van het neutraliteitspact, t op 13 April van het vorig jaar ge- ten werd (Kuibysjev, (AP) 23.2).

DE V.S. SLAAN DE ONTWIKKELINGEN GADE.

Waarnemend Staatssecretaris Ben- nin Sumner Welles zeide bij een rsconferentie, dat de Verenigde Sta- ı alle ontwikkelingen betreffende de anse vloot, waaronder de aankomst n het herstelde slagschip „Dunker- e" te Toulon, nauwkeurig gadeslaan. ;en hem gevraagd werd of het be- ek van kort geleden van den Chine- n Generalissimo Tsjang Kai Sjek n Brits Indië door de Verenigde aten was ingegeven, zeide Welles ar niets van te weten (Washington,) 23.2).

;OODSCHAP VAN CHURCHILL AAN STALIN.

Premier Winston Spencer Church- zond een boodschap aan Joseph alin waarin hij uitdrukking gaf aan ns vertrouwen in een overwinnelijk nde van de strijd, die wij samen voe- n". De boodschap werd gezonden ter :legenheid van de 24e jaardag van ;t Rode leger (Londen, (AP) 23.2).

WISSELING VAN BOODSCHAPPEN.

De verzekeringen, dat hun landen men zullen strijden en de overwin- ng behalen, werden gewisseld tussen 'esident Roosevelt en Premier Peter aser van Nieuw Zeeland in bood- happen bij de opening van een direc- radio- en telegraafstroomkring tus- n de Verenigde Staten en Nieuw eeland (Washington, (AP) 23.2).

CHINEES-IRAKEES VERDRAG?

De Chinese Gezant Chang vertrok aar Bagdad om over een vriend- :hapsverdrag met Irak te onderhande- n (Ankara, (AP) 23.2).

LENINGEN NIET MEER BEPERKT.

Roosevelt tekende een wet, waarbij oor de duur van de oorlog de oor- ogsbeperking tegen leningen of cre- iten aan belligerente landen door Noordamerikaanse burgers wordt in- getrokken.

De President vroeg aan het Congres eze beperking van de neutraliteitswet ı te trekken op grond, dat zij de nor- male handelsrelaties met zekere belli- gerenten, vooral Canada hindert Washington, (AP) 23.2).

DEMONSTRATIE TEGEN JAPANS AGRESSIE.

Berichten uit Luanda delen mede, lat de bevolking op verontwaardigde wize gedemonstreerd heeft tegen Ja- pans agressie van Timor en op enthou- siaste wijze Salazars verklaring heeft toegejuicht (Lissabon, (AP) 23.2).

NOORDELIJK AUSTRALIË ONDER MILITAIR TOEZICHT.

De Australische Minister van Oorlog maakte bekend, dat het Noordelijk deel van het Noordelijke gebied, waaronder Darwin en andere steden, geplaatst is onder militair toezicht (Canberra, (AP) 23.2).

HEBBEN DUITSE DUIKBOTEN EEN GEHEIME BASIS?

Officiële bronnen hechtten weinig geloof aan de berichten uit Londen, dat een grote Duitse duikbootvloot het Franse eiland Martinique als basis gebruikt in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan. In Londen zeide een buitenlandse bron met vele betrouwbare betrekkingen, dat de beste schattingen van berichtgevers op het continent melden, dat de Duitsers thans ongeveer 230 Oceaanwaardige duikboten in dienst hebben, hetgeen ongeveer 30 meer is dan in de lente laatstleden in gebruik waren. Deze bron voegde daaraan toe, dat het geringe verschil te danken is aan de doeltreffendheid van de Noordamerikaanse en Britse anti-duikbootstrijdkrachten.

Een gezaghebbende Britse bron zeide, dat het beschouwd wordt als „niet onmogelijk", dat de Duitsers Martinique en misschien Guadeloupe gebruiken. Men gaf te kennen, dat een olietanker in de nabijheid van een der eilanden gemakkelijk de duikboten van olie en andere voorraden zou kunnen voorzien.

De bron zeide, dat de duikboten „een plaats moeten gebruiken, die dichter bij de Amerikaanse kust ligt dan Lorient". Kringen in Washington deelden mede dat er geen bewijs is, dat Martinique door duikboten van de as gebruikt wordt en dat Washington het ogenblikkelijk zou weten, indien de duikboten zouden pogen faciliteiten op het eiland te gebruiken, aangezien de marine-waarnemer Commandant Ernest Blankenship daar gestationneerd is.

Onder de internationale wetgeving is het mogelijk, dat een nazie-duikboot de haven van Fort de France eens zou zijn binnengelopen of dit in de toekomst nog zou kunnen doen. De internationale wet voorziet erin, dat elk oorlogvoerend oorlogsschip een neutrale haven mag aandoen, ingeval van onzeewaardigheid of een andere noodtoestand. Het gebruik van Martinique als basis zou echter veel meer met zich meebrengen dan het gebruik van de haven als vluchtoord en een actieve ontwikkeling van een basis zou snel bekend worden. Op het Departement van Marine werd gezegd, dat een dergelijke activiteit een krachtige tegenactie van de Verenigde Staten ten gevolge zou hebben (Washington, (AP) 23.2).

OOK DAAR STAAT DE DOODSTRAF OP.

Exchange Telegraph zeide, dat de Duitse autoriteiten in Athene een decreet hebben uitgevaardigd, waarbij de doodstraf gesteld is voor elk een, die onderdak biedt aan Helleense en Geallieerde soldaten, waarvan 4000 zich nog zouden schuilhouden in Hellas. De vorige week hadden 2 executies plaats (Londen, (AP) 23.2).

DE JAPANSE INVASIE VAN BIRMA.

De Britse hoop om Rangoen te houden tegen supérieure Japanse strijdkrachten, werd door waarnemers beschouwd als belangrijk afgenomen en daarmede ook de hoop om een invasie van geheel Birma te voorkomen. Er zijn weinig officiële inlichtingen over de gevechten beschikbaar en sommige ingelichte bronnen opperden de mogelijkheid, dat de kabels van Rangoen zijn doorgesneden. Het laatste nieuws was, dat de Britten ergens tussen de rivieren Bilin en Sittang vechten. Laatstgenoemde rivier ligt slechts op 20 mijl ten Oosten van de Rangoen-Lasjio spoorlijn, die de Birmaweg voedt.

De mening, dat de Britten spoedig zouden kunnen worden gedwongen terug te vallen naar Indië's defensies werd te kennen gegeven, met het oog op de snelheid waarmede de Japanners de Salween- en Bilin rivierlinies forceerden. De doorbraak van de Bilin-defensielinie, waar de Britten zeiden een serie gefortificeerde punten te hebben gebouwd, gaf te kennen, dat de invasie-strijdkrachten zijn versterkt door troepen, die uit Malakka zijn gehaald na de val van Singapore. De rivieren, waarop de Britten hadden gerekend de invasie te vertragen, zijn smal en traag door het huidige droge seizoen, hetgeen de oversteek door de Japanners vergemakkelijkt. Ingelichte bronnen zeiden, dat de Sittang, de laatste natuurlijke versperring voor Rangoen, naar verwachting geen grotere hindernis zal vormen.

Het vooruitzicht om versterkingen naar Rangoen te zenden, werd onwaarschijnlijk genoemd met het oog op de bekendmaking, dat mijnen zijn gelegd in de haven en deze verlaten is als eindpunt van de Birmaweg. Verschillende dagen geleden maakten de Britten bekend, dat er geen bevredigende middelen zijn voor het bevoorraden van de garnizoens in Birma uit Indië. De zegslieden zeiden, dat Rangoen niet officieel geëvacueerd is. Hieraan werd echter toegevoegd, dat de onbelangrijke Regerings-employees vertrokken zijn (Londen, (AP) 23.2).

BRITSE TROEPEN IN BIRMA HOUDEN.

Gemeld wordt, dat de Britse strijdkrachten stand houden en hevige verliezen toebrengen aan de aanvallende Japanners langs een niet nader aangegeven linie tussen de rivieren Bilin en Sittang, een gebied van 20 tot 50 mijl breed ten Oosten van de Birmaweg (Rangoen, (AP) 23.2).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Communiqué No. 121 van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten, die tot 16 uur E.W.T. ontvangen werden, luidt als volgt:

„1. Nederlands Indië: Heden werd door een formatie van zware Amerikaanse bommenwerpers van het „vliegende fort" type een aanval gedaan op het door de Japanners bezette vliegveld te Denpasar op het eiland Bali. Verschillende voltreffers werden geplaatst en men gelooft, dat 6 middelgrote bommenwerpers van den vijand op de grond vernield werden. De startbanen van het veld werden beschadigd. Geen onzer vliegtuigen liep enige beschadiging op.

Bij operaties heeft de Amerikaanse legerluchtmacht in Nederlands Indië sedert 1 Januari 1942 op zijn minst 9 vijandelijke schepen tot zinken gebracht en 24 andere beschadigd. In dezelfde periode werden 48 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten of op de grond vernietigd. Een onvolledige schatting van de vijandelijke verliezen, die door onze luchtmacht zijn veroorzaakt, is als volgt:

Vijandelijke schepen: Een slagschip beschadigd, 12 kruisers beschadigd, 2 tankers tot zinken gebracht, 6 transportschepen tot zinken gebracht, 8 transportschepen beschadigd, 1 vliegdekschip beschadigd, 1 torpedojager tot zinken gebracht, 2 torpedojagers beschadigd.

Vijandelijke vliegtuigen: 13 Bommenwerpers vernietigd, 35 gevechtsvliegtuigen vernietigd.

2. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 23.2).

JAPANNERS IN LAHAT?

Domei zeide, dat de Japanse strijdkrachten, welke van Palembang uit oprukken naar het binnenland van Sumatra, de stad Lahat hebben bezet. Lahat ligt op 100 mijl van Palembang in het binnenland (Tokio, (AP) 23.2).

DE G.G. TOT DE BEVOLKING.

De Gouverneur Generaal heeft een korte radio-rede gehouden, waarin hij o.a. zeide: „Na Borneo, Celebes, de Molukken heeft de vijand nu Zuid Sumatra en Bali bezet. De Japanse radio zegt, dat Java spoedig zal worden aangevallen en ditmaal geloven wij, dat de radio de waarheid spreekt en dat het ogenblik nadert, dat ons hoofdeiland van vele kanten zal worden aangevallen. Wij zien de komende militaire operaties met vertrouwen en een ijzeren wil tegemoet" (Batavia, G.P.D. 24.2).

IDENTITEITSPLAATJES.

Velen stonden vanochtend voor het Stadhuis om identiteitsplaatjes met hun naam en adres in ontvangst te nemen, een maatregel voor eventuele luchtaanvallen. Het „Chinese burgerfront" is zo goed georganiseerd, dat het zelfs reeds is begonnen gefegeld te patrouilleren in de verschillende Chinese wijken. Het doel is de politie behulpzaam te zijn (Batavia, G.P.D. 24.2).

DE VERJAARDAG VAN HET SOVJET-LEGER.

Jhr. Michiels van Verduijnen heeft den Russischen Ambassadeur Maisky geluk gewenst met de verjaardag van het Sovjet-leger en de bewondering der Nederlandse regering voor de praestaties van dit leger overgebracht (Londen, G.P.D. 24.2).

Het nieuws van vandaag.

Roosevelt heeft gesproken. En als Roosevelt spreekt, wil de gehele wereld weten wat hij gezegd heeft. Want van dezen man, den President van de Verenigde Staten, hangt toch zoveel af voor het wel en wee van de mensheid. Enkele punten uit deze derde grote rede van Roosevelt sedert de oorlog begon op 7 December 1941:

„Wij vergroten onze kracht dagelijks...... De Verenigde Staten en de Verenigde Landen moeten vechten op grote afstanden en blijven toeslaan waar en wanneer wij onze vijanden kunnen ontmoeten, zelfs indien wij grond zouden moeten afstaan...... Wij hebben reeds grote hoeveelheden bommenwerpers en jachtvliegtuigen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan alsmede duizenden troepen....... De Amerikaanse adelaar zal de tactieken van de struisvogel niet nabootsen...... Ik kan U verzekeren, dat de Japanners tot nu toe veel meer vliegtuigen hebben verloren dan wij".

De rede begint op de voorpagina. Men doet goed er een wereldkaart bij te halen. Behalve op Aruba zijn er thans ook vijandelijke granaten neergekomen op een andere plek van het Westelijk Halfrond. Een grote duikboot beschoot de kust van Californië. En hiermede werd de verklaring van Secretaris Henry Lewis Stimson bewaarheid, dat overal dergelijke aanvallen moeten worden verwacht (blz. 3).

De Verenigde Staten en Groot Britannië hebben een verdrag getekend waardoor een overeenkomst bereikt wordt betreffende de naoorlogse regeling van de hulp, die aan Groot Britannië verstrekt is. (blz. 3).

Over de mogelijkheid van geheime duikbootbases te Martinique zegt een telegram uit Washington het een en ander (blz. 1).

Japan en Rusland onderhandelen nog over het visserij-verdrag, dat op 31 December 1941 verliep. Men is nog niet tot een vergelijk gekomen en in Maart willen de Japs weer in Russische wateren gaan vissen (blz. 1).

De Russen maken verder voortgang. De communiqué's noemen weinig namen van veroverde plaatsen, alleen dat aan het Zuidwestelijk front zoveel plaatsen zijn bezet en aan het Westelijk front zoveel. Het schijnt echter een feit, dat de Russen zich op 50 mijl van Smolensk bevinden (blz. 3).

De tijden van het begin en einde der verduistering worden voortaan in „Dagblad Amigoe di Curaçao" elke dag onder de rubriek Curaçao vermeld. Deze tijden gelden ook voor Aruba.

Roosevelt spreekt.

Hier volgt de rede, die gisterenavond door President Franklin Delano Roosevelt van de Verenigde Staten van Noord-Amerika werd uitgesproken:

Washingtons geboortedag is de meest geschikte gelegenheid voor ons om met elkaar te praten over dingen zoals die heden zijn en dingen zoals wij weten, dat zij in de toekomst zullen zijn.

Acht jaren lang zagen Generaal Washington en zijn continentale leger zich voortdurend gesteld tegenover formidabele overmachten en herhaalde nederlagen. Men had gebrek aan voorraden en uitrusting. In zekere zin was elke winter een achteruitgang. Over de dertien staten bestonden er vijfde colonners, zelfzuchtige mannen, jaloerse mannen, angstige mannen, die beweerden, dat Washingtons zaak hopeloos was en dat hij moest vragen om een onderhandelde vrede.

Washingtons gedrag in die harde tijden heeft voorzien in een voorbeeld voor alle Amerikanen sedertdien, een voorbeeld van morele stamina. Hij hield zich aan zijn koers zoals die was uitgestippeld in de onafhankelijkheidsverklaring. Hij en de dappere mannen, die met hem streden, wisten, dat niemands leven of bezit veilig was zonder vrijheid en vrije instellingen.

De huidige grote strijd heeft ons steeds meer geleerd, dat persoonlijke vrijheid en veiligheid van bezit waar dan ook ter wereld afhangen van veiligheid van rechten en verplichtingen van vrijheid en rechtvaardigheid overal ter wereld.

Een nieuw soort oorlog.

Dit is een nieuw soort oorlog. Hij verschilt van alle andere oorlogen van het verleden, niet alleen in zijn methoden en wapenen, doch ook in zijn geographische omvang. Het is een oorlog in de term van elk continent, elk eiland, elke zee, elke luchtroute in de wereld. Dat is de reden waarom ik U heb gevraagd om een kaart van de gehele wereld te nemen en die voor U te leggen en de refertes te volgen, die ik zal maken betreffende de wereldomvattende gevechtslijnen van deze oorlog.

Vele vragen, vrees ik, zullen onbeantwoord blijven; doch ik weet, dat Gij beseft, dat ik niet alles kan bespreken in één verslag aan de wereld.

De brede Oceanen, die in het verleden zijn verkondigd tot onze bescherming tegen een aanval, zijn eindeloze slagvelden geworden waarop wij voortdurend worden uitgedaagd door onze vijanden.

Wij moeten allen het harde feit begrijpen en in de ogen zien, dat onze taak thans is om te vechten op afstanden, die zich overal rond de aardbol uitstrekken. Wij vechten op deze afstanden, omdat het daar is, waar onze vijanden zich bevinden. Tot onze vloed van voorraden ons een duidelijk overwicht geeft, moeten wij blijven slaan naar onze vijanden, waar en wanneer wij hen kunnen ontmoeten, zelfs indien wij voor een ogenblik grond zouden moeten afstaan. In feite hebben wij elke voorbijgaande dag offers van den vijand gevraagd.

Wij moeten op deze grote afstanden vechten om onze voorraadlinies te beschermen en onze verbindingslinies met onze Geallieerden. Bescherm deze linies tegen de vijanden, die elke ons van hun kracht gebruiken en met de tijd wedijveren om haar door te snijden. Het doel van de nazies en de Japanners is om de Verenigde Staten, Groot Britannië, China en Rusland te scheiden en hen van elkaar te isoleren zodat elk omringd zal zijn en van zijn bronnen, voorraden en versterkingen zal zijn afgesneden. Het is de oude, bekende politiek van de as van „verdeel en heers".

Er zijn mensen, die nog altijd denken in de termen van de dagen toen er alleen nog zeilschepen waren. Zij adviseren ons om onze oorlogsschepen en onze vliegtuigen en onze koopvaardijschepen terug te trekken naar onze eigen thuis wateren en ons alleen toe te leggen op een laatste standhouden. Doch laat ons uitleggen wat zou geschieden, indien wij een dergelijk onzinnig advies zouden volgen. Kijk naar uw kaart. Zie het grote gebied van China met zijn millioenen strijders. Zie naar het grote gebied van Rusland met zijn machtige legers en bewezen militaire macht. Zie naar de Britse eilanden, Australië, Nieuw Zeeland, Nederlands Indië, Brits Indië, het Nabije Oosten en het continent van Afrika met hun bronnen van grondstoffen en mensen, die vastbesloten zijn de as-overheersing te weerstaan. Zie naar Noord-Amerika, Midden-Amerika, Zuid-Amerika.

Het is duidelijk wat er zou gebeuren, indien al deze grote reservoirs van macht van elkaar zouden worden afgesneden door vijandelijke actie of door zelf opgelegde isolering.

1. Wij zouden in het geheel geen hulp meer kunnen zenden naar China, naar dat dappere volk, dat bijna vijf jaren lang weerstand heeft geboden aan de Japanse aanval, honderdduizenden Japanse soldaten heeft vernietigd en grote hoeveelheden Japanse oorlogsmaterialen. Het is noodzakelijk, dat wij China helpen in zijn schitterende verdediging en in zijn onvermijdelijk tegenoffensief, want dat is een belangrijk element in de uiteindelijke nederlaag van Japan.

2. Indien wij de verbinding verloren met het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, zou dat gehele gebied, met inbegrip van Australië en Nieuw Zeeland, vallen onder de Japanse overheersing. Japan zou dan een groot aantal schepen en manschappen vrij kunnen maken om op grote schaal aanvallen te doen op de kusten van het Westelijk halfrond, Alaska inbegrepen. Tegelijk zou men ogenblikkelijk de verovering naar Brits Indië kunnen uitbreiden en verder door de Indische Oceaan naar Afrika en het Midden-Oosten.

3. Indien wij zouden moeten ophouden de ammunitie naar de Britten en de Russen te zenden in de Middellandse Zee- en Perzische Golf gebieden zouden wij de nazies helpen Turkije, Syrië, Irak, Perzië, Egypte en het Suezkanaal onder de voet te lopen alsmede de gehele kust van Noord-Afrika en de gehele kust van West-Afrika, waardoor Duitsland op gemakkelijke trefafstand zou worden geplaatst van Zuid-Amerika.

4. Indien wij door zo'n dwaze politiek zouden ophouden de Noord-Atlantische voorraadlinie naar Groot Britannië en Rusland te beschermen, zouden wij het schitterende tegenoffensief van Rusland tegen de nazies helpen afbreken en wij zouden Groot Britannië helpen onthouden van de nodige voedselvoorraden en ammunitie.

De Amerikanen, die van mening waren, dat wij zouden kunnen leven onder de illusie van het isolationisme, wilden, dat de Amerikaanse adelaar de tactieken van de struisvogel zou nabootsen. Nu vrezen vele duizenden mensen, dat wij onze nek uitsteken en wensen dat onze nationale vogel veranderd in een schildpad. Doch wij verkiezen de adelaar te houden, zoals

die is, hoog vliegend en hard toeslaand.

Ik weet, dat ik spreek voor de massa van het Amerikaanse volk als ik zeg, dat wij de schildpad-politiek verwerpen en steeds meer zullen voortgaan de oorlog te brengen naar den vijand in verre landen en verre wateren, zover mogelijk van onze eigen gronden.

4 Verbindingslinies.

Er zijn vier voorname verbindingslinies, die thans worden onderhouden door onze schepen: De Noord-Atlantische Oceaan, de Zuid-Atlantische Oceaan, de Indische Oceaan en de Stille Zuidzee. Deze routes zijn geen één-richting-verkeerswegen, omdat schepen, die onze troepen en ammunitie op de uitreis meenemen, belangrijke grondstoffen terugbrengen, die wij voor eigen gebruik nodig hebben. Het behouden van deze belangrijke linies is een zeer harde taak. Het is een taak, die een ontzaggelijke durf, een ontzaggelijke vindingrijkheid en boven al een ontzaggelijke productie van vliegtuigen, tanks, kanonnen en schepen vereist om hen te vervoeren. En ik spreek wederom voor het Amerikaanse volk als ik zeg, dat wij die taak kunnen en zullen verrichten.

De defensie van de wereldwijde verbindingslinies eist een betrekkelijk veilig gebruik door ons van de zee en de lucht langs de verscheidene routes; en dit hangt op zijn beurt af van het beheer door de Verenigde Landen van de strategische bases langs die routes.

Het beheersen van de lucht brengt het gelijktijdig gebruik van twee types vliegtuigen met zich mede: ten eerste, de lange afstands bommenwerper; en ten tweede, lichte bommenwerpers, duikbommenwerpers, torpedovliegtuigen en jachtvliegtuigen, die nodig zijn voor de bescherming van de bases en de bommenwerpers zelven. Zware bommenwerpers kunnen van hieruit met eigen kracht vliegen naar het Zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan; doch kleinere vliegtuigen kunnen dat niet. Daarom moeten deze lichtere vliegtuigen worden verpakt in kratten en aan boord van vrachtschepen worden gezonden.

Kijkt wederom naar uw kaart en gij zult zien, dat de weg lang is en op vele plaatsen gevaarlijk, zowel over de Zuid-Atlantische Oceaan rond Zuid-Afrika als van Californië rechtstreeks naar Oost Indië. Een schip kan de rondreis over elk van deze routes in ongeveer 4 maanden afleggen of slechts 3 rondreizen maken in een geheel jaar.

Niettegenstaande de lengte en de moeilijkheden van dit vervoer kan ik u zeggen, dat wij reeds een groot aantal bommenwerpers en jachtvliegtuigen hebben, bemand door Amerikaanse vliegers, die thans in dagelijks contact zijn met den vijand in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan. En duizenden Amerikaanse troepen zijn heden in dat gebied gewikkeld in operaties, niet alleen in de lucht, doch ook op de grond.

In dit gevechtsgebied heeft Japan duidelijk een aanvankelijk voordeel. Want men kan zelfs de vliegtuigen met een geringe actie-radius doen vliegen naar de aanvalspunten door vele tredstenen te gebruiken, die voor Japan open staan, een menigte bases op de eilanden in de Stille Oceaan en ook bases aan de kusten van China, Indo-China, Thailand en Malakka. Japanse troepenschepen kunnen naar het Zuiden varen van Japan en China door de smalle Chinese Zee, welke kan worden beschermd door Japanse vliegtuigen over de gehele lengte.

Ik vraag u wederom naar uw kaart te kijken, vooral naar dat deel van de Stille Oceaan, dat ten Westen van Hawaii ligt. Voordat deze oorlog zelfs begon, waren de Philippijnse eilanden reeds van drie kanten omsingeld door de Japanse macht. Ten Westen waren de Japanners in het bezit van de Chinese kust en de kust van Indo-China, die was afgestaan door de Vichy-Fransen. Ten Noorden zijn de Japanse eilanden zelf, die haast tot Noordelijk Luzon reiken. Ten Oosten zijn de Mandaat-eilanden, die Japan uitsluitend had bezet en versterkt in absolute schending van het geschreven woord. Deze eilanden, waarvan er honderden zijn, lijken slechts op kleine punten op de meeste kaarten, doch zij bedekken een groot strategisch gebied. Guam ligt er middenin, een enkele buitenpost, welke wij nooit versterkten.

Onder het verdrag van Washington van 1921 hadden wij plechtig toegestemd de Philippijnse eilanden niet verder te versterken. Wij hadden geen veilige vlootbasis daar, zodat wij deze eilanden niet konden gebruiken voor uitgebreide vlootoperaties.

Een oude strategie.

Ogenblikkelijk nadat deze oorlog begon, begaven de Japanners zich aan weerszijden van de Philippijnen naar talrijke punten ten Zuiden ervan, waarbij zij het eiland volledig omsingelden uit het Noorden, Zuiden, Oosten en Westen. Het is die volledige omsingeling met de beheersing van de lucht door Japanse vliegtuigen, die hun bases op het land hebben, welke ons heeft belet versterkingen in manschappen en materiaal te zenden naar de dappere verdedigers van de Philippijnen. 40 Jaren lang is het altijd onze strategie geweest, een strategie geboren uit de noodzaak, dat in geval van een grote aanval op de eilanden door Japan, wij een ophoudende strijd zouden voeren en zouden pogen ons langzaam naar het Batan-schiereiland en Corregidor terug te trekken.

Wij wisten, dat de oorlog in zijn geheel zou moeten worden gewonnen door een proces van uitputting tegen Japan zelf. Wij wisten al die tijd, dat wij met onze grotere bronnen Japan in productie zouden kunnen overtreffen en het overweldigen op zee, op land en in de lucht. Wij wisten, dat om ons doel te bereiken, vele andere operaties nodig zouden zijn in andere gebieden dan de Philippijnen. Niets, dat in de afgelopen twee maanden is voorgevallen, heeft ons deze basische strategie doen herzien, behalve, dat de defensie, welke door Generaal Mac Arthur is opgeworpen, onze verwachtingen heeft overtroffen; en hij en zijn mannen verdienen daarom een eeuwige glorie.

MacArthurs leger van Filipino's en Amerikanen en de strijdkrachten van de Verenigde Landen in China, in Birma en Nederlands Indië, vervullen alle gezamenlijk dezelfde belangrijke taak. Zij laten Japan een steeds grotere verschrikkelijke prijs betalen voor zijn ambitieuze pogingen om de heerschappij over de gehele Aziatische wereld te veroveren. Elk Japans transportschip, dat bij Java tot zinken wordt gebracht, is een transportschip minder, dat zij kunnen gebruiken om versterkingen te voeren naar hun leger, dat zich tegenover Generaal MacArthur bevindt op Luzon.

Men heeft gezegd, dat de Japanse winsten in de Philippijnen mogelijk zijn gemaakt, slechts door hun verrassingsaanval op Pearl Harbor. Ik zeg u dat dit niet zo is. Zelfs indien de aanval niet was gedaan, zou uw kaart aantonen, dat het een hopeloze operatie voor ons zou zijn een vloot naar de Philippijnen te zenden over duizenden mijlen van Oceaan, terwijl al die eilandenbases onder het enkele beheer van de Japanners waren. De gevolgen van de aanval op Pearl Harbor, hoe ernstig zij ook waren, zijn wild overdreven op andere wijze. Deze overdrijvingen komen oorspronkelijk van as-propagandisten; doch zij zijn herhaald — het spijt mij dit te zeggen — door Amerikanen in en buiten het publieke leven.

Hierbij gaf Roosevelt enkele voorbeelden van wat zoal verteld werd, en zeide: „Uw Regering heeft een onmiskenbaar vertrouwen in uw vermogen om het ergste te horen zonder te wankelen of de moed te verliezen. Gij moet op uw beurt een volledig vertrouwen hebben in uw Regering, welke u nooit iets zal onthouden, behalve de inlichtingen, die den vijand zullen helpen in zijn pogingen om ons te vernietigen. In de democratie is er altijd een plechtig pact van waarheidsliefde tussen de Regering en het volk; doch er moet ook altijd het volle gebruik zijn van een goed oordeel en dat woord „oordeel" slaat even goed op de critici van de Regering. Dit is een oorlog. Het Amerikaanse volk wenst te weten en zal vernemen hoe de oorlog over het algemeen verloopt. Doch zij wensen den vijand niet meer te helpen dan onze strijdkrachten; en zij zullen weinig aandacht schenken aan geruchtenverspreiders en gifmengers in ons midden.

De feiten.

Om van het rijk der geruchten en het gif tot de feiten over te gaan: Het aantal onzer officieren en manschappen, dat gedood werd in de aanval op Pearl Harbor op 7 December, bedraagt 2340 en het aantal gewonden 946. Van alle oorlogsschepen, die te Pearl Harbor lagen: slagschepen, zware kruisers, lichte kruisers, vliegdekschepen, torpedojagers en duikboten, werden slechts 3 voorgoed buiten gevecht gesteld.

Vele schepen van de Stille Oceaanvloot bevonden zich niet eens in Pearl Harbor. Sommige, die er waren, werden licht getroffen en andere, die beschadigd werden, hebben zich thans wederom bij de vloot gevoegd of ondergaan nog reparaties. Als deze reparaties klaar zijn, zullen deze schepen doeltreffender gevechtsmachines zijn dan vroeger. Het bericht, dat wij meer dan duizend vliegtuigen te Pearl Harbor verloren is even ongegrond als andere gekke geruchten.

De Japanners weten niet hoeveel vliegtuigen zij die dag vernielden en ik ga het hun niet zeggen. Doch ik kan zeggen, dat tot heden, met inbegrip van Pearl Harbor, wij veel meer Japanse vliegtuigen hebben vernield dan zij van ons hebben vernield. Wij hebben zeer zeker verliezen geleden, zowel door Hitlers duikboten in de Atlantische Oceaan als door de Japanse in de Stille Oceaan en wij zullen meer verliezen alvorens het getij keert. Doch sprekende voor de Verenigde Staten van Amerika, laat mij zeggen, voor eens en voor altijd tot de mensen der wereld: Wij Amerikanen zijn gedwongen grond af te staan, maar wij zullen hem terugwinnen. Wij en andere Verenigde Landen hebben ons toegelegd op de vernietiging van het militarisme van Japan en Duitsland. Wij vergroten onze kracht dagelijks. Spoedig zullen wij en niet onze vijanden het offensief hebben; wij en niet zij zullen de laatste gevechten winnen; wij en niet zij zullen de uiteindelijke vrede maken.

De overwonnen landen in Europa weten hoe het juk van de nazies is. En het volk van Korea en Mandsjoerije kennen met hun lichaam het harde despotisme van Japan. Alle volken van Azië weten, dat indien er een eerlijke en betamelijke toekomst voor hen en voor ons wil zijn, die toekomst afhangt van de overwinning door de Verenigde Landen over de machten van de as-slavernij. Indien een eerlijke en duurzame vrede wil worden bereikt, is er één gedachte hier voor ons: De vervulling van onze speciale taak van productie. Wij moeten niet slechts een geringe meerderheid hebben, doch een overweldigende meerderheid in vliegtuigen, tanks, kanonnen en schepen over Duitsland, Italië en Japan.

Op 6 Januari van dit jaar heb ik zekere bepaalde doelen gesteld voor de productie. De as-propagandisten noemen deze fantastisch. Hedenavond, bijna 2 maanden later en na een nauwkeurig overzicht van de voortgang door Donald Nelson en anderen, die belast zijn met de verantwoordelijkheid voor onze productie, kan ik u zeggen, dat onze doelen zullen worden bereikt.

Verder zeide Roosevelt hoe de productie moet worden voortgezet en vergroot, waarbij geen speciale winsten of speciale voorrechten of voordelen voor enige groep of betrekking zal worden gevraagd.

Roosevelt vervolgde met te wijzen op de propaganda van den vijand. Hij zeide, dat de as-propagandisten op verschillende wijzen hebben geprobeerd de vastberadenheid en het moreel van het volk te breken. Nu zij hierin niet geslaagd zijn, pogen zij het vertrouwen in de eigen Geallieerden te breken.

Verder ingaande op deze propaganda en de Geallieerde landen prijzende om hun gedrag in de moeilijkheden, die zij zo moedig hebben weerstaan, eindigde Roosevelt met een gedicht, dat in het jaar 1776 door een Amerikaans soldaat geschreven werd.

Hierin zeide de soldaat, dat hoe zwaarder het offer is, hoe mooier de overwinning zal zijn. „Zo spraken de Amerikanen toen", zeide Roosevelt. „Zo spreken zij ook nu!" (Washington, (AP) 24.2).

STAAT OP! EN VOLG T MIJ IN DE STRIJD TEGEN HET B ARBARENDOM.

[Hitler probeert nu een leger van Polen te organiseren om hem te helpen de Russische voortgang te stuiten] — vert.

VEILIG VERKEER.

Wielrijders, rechts houden geldt ook voor u.

ZUID-AMERIKA.

DE GEBEURTENISSEN IN URUGUAY.

President Baldomir van Uruguay begon zijn besprekingen met politieke leiders voor het vormen van een Staatsraad om het Congres te vervangen, dat bij de staatsgreep van Zaterdag ontbonden werd. De Raad zal de wetgevende machten uitoefenen tot het nieuwe Congres gekozen wordt. Een der eerste leiders, met wien Baldomir consulteerde, Juan Andres Ramirez, leider van de Onafhankelijke Nationalistische Partij, weigerde de uitnodiging te aanvaarden om lid van de Raad te worden. Ramirez gaf als zijn mening te kennen, dat alle partijen moeten samenwerken met den President om de normale toestanden in Uruguay te herstellen, doch zeide, dat hij geen zitting neemt in de Raad „om persoonlijke redenen". De bevolking bleef kalm in alle delen van het land. Dientengevolge ging de Regering er niet toe over de perscensuur of andere beperkende maatregelen in te stellen. 2 Herreristische Senatoren, die op Zaterdag gearresteerd werden, werden gisteren vrijgelaten. Tot nu toe zijn er geen andere maatregelen genomen tegen de oppositie-groep, welker politieke manoeuvres aanleiding hebben gegeven tot de zet (Montevideo, (AP) 23.2).

VAN LEGATIES TOT AMBASSADES?

Diplomatieke kringen delen mede, dat Venezuela, Uruguay en Mexico gezamenlijk het plan bestuderen om de respectieve legaties tot Ambassades te verheffen. De pers deelde mede, dat Venezuela en Mexico voorbereidingen treffen om deze week Ambassadeurs in te wisselen (Mexico, (AP) 23.2).

Uit de Pers:

OVER JAN VAN GALEN EN ANDERE ZEEHELDEN.

In No. 22 „Nederland" van 29 October 1941 las ik op bladzijde 30, dat in het „Algemeen Handelsblad" van 16 September jl. een Duits professor Warnsinck een artikel publiceerde, waarin deze „beweert, dat de Nederlandse zeeheld Jan van Galen van Duitse afkomst was.

Het verwondert me enigszins, dat hiervoor een Duits professor nodig was, want ik meende, dat het volgende wel bekend was.

Jan van Galen werd geboren in het plaatsje Elsen in Westfalen, kwam als Duits matroos in Nederland, waar hij opklom tot Nederlands vlootvoogd, sneuvelde in de zeeslag bij Livorno (1669) en werd in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven.

Toen hij zich een familiewapen aanschafte of hem dit ter beloning gegeven werd, bestond dit uit een eenvoudig glad schild, waarin drie „I"-s, ter herinnering aan zijn geboorteplaats Elsen.

Ik weet niet of buiten de zeeslag bij Livorno, waarbij hij sneuvelde, de geschiedenis nog meer van hem vermeldt.

Het is me echter altijd opgevallen, dat de zeehelden, die sneuvelden, een praalgraf of een grafbord kregen (aan de wand van de kerk), terwijl zij, die kalm in hun bed stierven, geheel in vergetelheid raakten. Zelfs Cornelis Tromp werd na zijn dood op Trompenburg bijgezet in het praalgraf van zijn vader M. H. Tromp, in de Oude Kerk te Delft.

Van Adriaan Florisz, die als viceadmiraal de voorhoede in de slag bij Ter Heide aanvoerde, en die na het sneuvelen van Tromp en nadat Jan Evertsen met zijn ontredderd geschoten schip bij Hellevoet was binnengelopen, het bevel op zich nam, de slag eindigde en de vloot binnenbracht, is daarna niets meer bekend.

Dat ik mij tot de naam „Jan van Galen" aangetrokken voel, is toe te schrijven aan het feit, dat ik nu bijna 50 jaar geleden voor het eerst naar zee ging in de mooie stalen bark „Van Galen" van Amsterdam. Dat was in de tijd dat er nog enige zeilschepen waren.

Van Piet Hein weet men over het algemeen niet anders dan dat hij een zilvervloot veroverde, en daarmede veel geld in Nederland bracht. Voor die tijd tenminste veel geld, ongeveer 12 millioen gulden! Dat was in 1628.

De netto winst was ongeveer 7 millioen, en de verdeling was enigszins curieus. De Prins Stadhouder kreeg 10%, oftewel zeven ton. De bewindvoerders van de Westindische Compagnie samen 1%, oftewel 70.000 gulden, en Piet Hein, die de buit binnenbracht, 7.000 gulden, terwijl alle verdere schepelingen (officieren, bemanning, soldaten enz.) ieder 17 maanden soldij ontvingen.

Van Piet Heins grote andere verdiensten: het organiseren van de vloot en de bemanning, zijn streven naar een humanere behandeling der opvarenden, en vastlegging daarvan in een soort artikel-brief, weet de algemene menheid weinig of niets.

De meeste mensen zullen wel denken, dat Piet Hein in een praalgraf in de Oude Kerk te Delft werd bijgezet, omdat hij die zilvervloot te pakken kreeg en al dat geld in Nederland bracht. Maar dit was m.i. niet de reden. Hij sneuvelde nl. in 1629 (Juni) tegen kapers van Ostende, welke na zijn sneuvelen geheel verslagen werden door zijn vlagge-kapitein Maarten H. Tromp, die de betrekkelijk kleine vloot plus als buit de genomen schepen, o.a. het admiraals- en het vice-admiraalsschip der Ostendense kapers, binnen bracht.

Het sneuvelen van Piet Hein veroorzaakte in Nederland grote ontsteltenis, en hij werd met grote praal op 4 Juli in de Oude Kerk te Delft begraven, waar een praalgraf zijn laatste rustplaats dekt.

Ik ben er niet zo zeker van, dat, als Piet Hein later kalm thuis was gestorven — zelfs gezien de 12 millioen, welke hij in Nederland had gebracht — men hem wel een praalgraf had gegeven, wat overeenstemt met mijn idee, dat dit slechts geschiedde, wanneer de bekende admiraals in een zeeslag bleven.

Bijv. van den vice-admiraal van Piet Hein ter gelegenheid van de verovering der zilvervloot, Hendrik Loncq, die óók Luitenant-admiraal van een Staatse vloot was geweest, hoort men later niets meer. Witte de With, zijn vlaggekapitein bij die gelegenheid kreeg later wèl zijn praalgraf in de Nieuwe Kerk te Rotterdam, want die sneuvelde in 1658 in de slag in de Sont.

H. W. Wessels.

WERELDNIEUWS.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— Op het eilandje Culion in de Philippijnen leven 6000 melaatsen met 600 verzorgers. De oorlog bedreigt deze grootste melaatsenkolonie van de wereld met de hongerdood. De kolonie staat onder leiding van de Amerikaanse Jezuïeten. Het Internationale Rode Kruis heeft reeds aan de Japanse Regering toestemming gevraagd om een lading rijst te mogen zenden. Het antwoord is nog niet binnengekomen.

— Te Lissabon is een schip met voedsel uit de Verenigde Staten aangekomen, bestemd voor de Vaticaanse Staat. Talrijke goederen, vooral levensmiddelen, zijn aan den Paus geschonken na het bezoek van de Vaticaanse inkoopcommissie onder leiding van Enrico Galeazzi, den architect van het Apostolisch Paleis.

— De Katholieke en Anglicaanse Bisschoppen hebben een brief gericht tot de Engelse regering om tegemoetkoming in het tekort aan priesterkleren. De voorraden konden tot dusver niet aangevuld worden, omdat deze kleren niet bij de distributie gerekend waren. Zo de regering niet ingrijpt, zal er spoedig een nijpend tekort zijn.

— De „Catholic Times" ondersteunt uitdrukkelijk de woorden van Anthony Eden, waar deze zegt, dat „er geen werkelijk conflict is tussen de Britse en Russische belangen." Het blad zegt dat de hulp aan Rusland een militaire noodzakelijkheid is.

— Bekend is geworden, dat de universiteits-bibliotheek van Leuven 885.000 boeken verloren heeft bij de brand tijdens de Duitse invasie. Slechts 15 manuscripten bleven gespaard. 78.. gingen er verloren.

— De bewoners van het stadje Ruthin in Noord Wales weigerden katholieken kinderen, die geëvacueerd waren, onderdak te verlenen. Als reden werd het katholiek geloof der kinderen opgegeven.

— Het paleis van den Bisschop van Maribor in Joegoslavië is door de Gestapo als hoofdkwartier ingericht. De Bisschop mag slechts gebruik maken van 2 kamers. Alle kerken in het bisdom werden gesloten. Slechts 7 van de 583 priesters zijn in vrijheid. Alle anderen zitten gevangen. In Llubljana waar de Bisschop een Italiaan is, is het lot van 74 priesters onbekend.

DE DUNKERQUE TE TOULON AANGEKOMEN.

De Britse radio meldde, dat het Franse slagschip „Dunkerque" dat ernstig beschadigd werd bij het Britse bombardement van Mers el Kebir in 1940, onder eigen stoom te Toulon, de Zuidelijke Franse vlootbasis, is aangekomen (Londen, (AP)).

COMMISSARIS VAN GRONINGEN.

Seyss Inquart benoemde den N.S.B.er Staargaard tot Commissaris van de provincie Groningen, in plaats van dr. A. E. beron van Voorst tot Voorst, die indertijd in de plaats van mr. Linthorst Homan was benoemd (Londen, G.P.D. 24.2).

VEILIG VERKEER.

Wegrijden van een parkeerplaats, na een andere auto te hebben beschadigd is zeer onbeheerlijk. Indien ge niet weet, wie de eigenaar is van de door u beschadigde auto, legt er dan een briefje in of vervoegt u even aan het politiebureau.

Curaçao.

CHTERKLAPPERS OPGEPAST.

Streng toezicht op verspreiden van geruchten.

Met ingang van heden wordt de gewijzigde lezing van artikel 147 bis van t Curaçaose wetboek van Strafrecht n kracht. Dit artikel luidde: Hij, die oor het verspreiden van een logenchtig bericht opzettelijk onrust verekt, wordt gestraft enz. De nieuwe zing is: **Hij, die door het opzettelijk erspreiden van een logenachtig becht onrust verwekt onder de bevolng, wordt gestraft met gevangenisraf van ten hoogste één jaar of een bete van ten hoogste 300 gulden.**

Op dit bericht komen wij morgen in en beschouwing, zoals die ons ten antore van de Gouvernementspersienst in een persconferentie werd geeven, later nog terug. Vast kan woren gezegd, dat de kanker van oorlazerij, achterklap, geroddel en wat ies meer zij, thans definitief zal woren uitgesneden.

VIJF ZUSTERS VIEREN GOUDEN FEEST.

250 Jaar van gebed en offerleven verden heden voltooid, toen vijf Zusers van het Pensionaat Welgelegen n handen van den Apostolisch Vicaius weder Haar professie hernieuwlen. Vijftig jaar is het geleden, dat de Zusters **Pacifica, Irmina, Gonsales, Appolonia** en **Camilla** in het moederhuis der Zusters in Nederland beloofden God te dienen volgens de Evangelische Raden geheel Haar leven lang. Trouw zijn Zij gebleven en Haar leven was een voortdurend opgaan tot God. Zij gingen naar Curaçao, namen afscheid van familie en keerden nimmer naar het geliefde Nederland weer. Zij offerden en zwoegden voor Curaçao in het biezonder.

Op dit gestadig offerleven, op dit heroïeke gebedsleven doelde de Apostolisch Vicarius in Zijn toespraak tot de jubilerende Zusters, toen Hij aanving met de woorden van den H. Gregorius: „**Door het gebed der Maagden is Rome behoed voor de vijanden.**"

De ernst dezer tijden weerspiegelde zich in dit woord en het dankwoord van den Bisschop werd weder een beroep op de Zusters om te bidden en te offeren voor allen en voor Curaçao in het biezonder.

Wegens de tijdsomstandigheden wordt dit schone en zeldzame feest slechts kerkelijk gevierd.

PRINSESSEN DER NEDERLANDEN IN AMERIKAANS BLAD.

„Life" van 9 Februari jl. (gisteren alhier aangekomen) geeft vier mooie foto's van Prinses Juliana, Beatrix en Irene. Een bijna pagina grote foto geeft de drie Prinsessen, verder is er een kleine foto van het huis, waarin de Prinsessen thans wonen, een foto van de Prinses, spelend met de beide kleine prinsesjes (Beatrix is op een kleuterschool te Elmwood, vlakbij waar de prinsessen wonen), en tenslotte een foto van Beatrix en Irene, samen spelend op de grond met de ark van Noach e.d. Het onderschrift zegt, dat Beatrix op haar overgrootvader, Willem III, lijkt. Een kort stukje spreekt van de „plump, blue-eyed Juliana and her plump blonde daughters who look as happy as any fatherless family in exile can be, for they have consistently smiled and been smiled upon."

Het stukje vermeldt, dat het huis, waarin 10 kamers zijn, door de drie prinsessen met drie bodessen bewoond wordt, een zeer bescheiden omgeving voor de erfgenamen „van de rijkste souverein in Europa."

OOST INDIË VRAAGT DRINGEND OM HULP.

Men schrijft ons:

De „Netherlands Aid Society" te New York heeft aan den Gouverneur Generaal van Nederlands Oost Indië haar hulp aangeboden en gevraagd welke hulp het dringendst noodzakelijk was. Het antwoord van den Gouverneur Generaal luidde:

„Very thankful kind offer completely equipped ambulance motorcars for transport casualities most needed."

De Heer S. Valstar, Voorzitter van de „Netherlands Aid Society" te New York, zond Vrijdag 20 Februari het volgende verzoek aan den Heer Henry Edmond Kiès alhier:

„Could you try collect money for one or more ambulances at yours and if possible through your intermediary also in neighbouring countries where Netherlands communities exist thus assisting our brave imperial compatriots in the Netherlands Indies stop for your guidance up to date contributions for twenty ambulances secured New York hope more will follow stop according information received ambulances in stock can be purchased here in sufficient quantities at 2000 dollars each fully equipped whilst prompt shipping space available stop intention is offer total number to Princes Juliana who is graciously prepared accept gift on behalf Netherlands East Indies stop names contributors will be submitted to Princes Juliana please cable what you can do stop quick action of utmost importance — Simon Valstar.

De Heer Kiès heeft daadwerkelijke hulp verzocht aan Bonaire, Aruba Venezuela en Columbia en te Curaçao aan het Comité, dat bezig is de Indische tentoonstelling te organiseren. Vanuit dit comité is geprobeerd een gezamenlijke actie op te zetten. Met het [reeds gisteren in „Dagblad Amigoe di Curaçao" gemelde] resultaat, dat reeds Maandagochtend, 23 Februari, aan New York geseind kon worden:

„Simon Valstar Chairman Netherlands Aid Society 25 Broadway New York Population Curaçao and Aruba offers ten ambulances club Asiento 6000 guilders Sanoc Curaçao 6000 dollars Sanoa Aruba 6000 dollars Onze Vloot 2000 guilders committee East Indian Exhibition 7240 guilders airmail letter with cheque follows—Bonne"—

Voor negen ambulances is het geld aanwezig. Voor de tiende wordt nog geld ingezameld. Hiertoe gaan enkele dames van het Comité, dat de Indische tentoonstelling organiseert rond met lijsten. Ook wanneer u loten koopt van dit Comité, steunt u ons doel om snel het geld bijeen te krijgen voor de tiende ambulance. Loten kosten slechts één gulden.

Eerste prijs: zilveren theeservies; tweede prijs: mooi bewerkte kamferkist; derde prijs: Djocjase zilveren broodschaal.

Helpt, helpt, de Gouverneur Generaal van Oost-Indië doet een beroep op ons allen.

COMITÉ INDISCHE KUNST TENTOONSTELLING.

Tot ons leedwezen moeten wij bekend maken, dat, tengevolge van de verduisteringsmaatregelen, de voorbereidende werkzaamheden dermate worden bemoeilijkt, dat wij gedwongen zijn onze tentoonstellingsplannen enige tijd op te schorten. Hoezeer ons dit ook spijt, ook voor de medewerkenden, die zich reeds zoveel inspanning getroosten, de huidige omstandigheden laten ons geen keuze.

Onze financiële doelstelling, het verzamelen van gelden tot steun van de strijd in Nederlands Oost Indië vraagt echter op het ogenblik nog dringender de aandacht dan reeds het geval was. Van den Gouverneur Generaal in Nederlands Oost Indië werd in New York telegrafisch bericht ontvangen, dat men dringend behoefte heeft aan nood-ambulances. Dit bericht werd aan ons doorgegeven.

Dank zij de financiële steun, die ons van vele zijden werd gegeven, beschikken wij over een bedrag, dat voldoende is om één dergelijke ambulance ($ 2000.—) te bekostigen. De ambulance is uit voorraad leverbaar; binnen zeer korte tijd bestaat verscheepsgelegenheid. Wij menen in de geest te handelen van allen, die ons financieel steunden, door zonder aarzelen het benodigd bedrag beschikbaar te stellen.

In afwachting van het tijdstip, waarop onze tentoonstellingsplannen kunnen worden uitgevoerd, gaan wij door met het nastreven van ons financieel doel. Nu de gelegenheid tijdens de tentoonstelling geld te besteden voorlopig ontbreekt, rekenen wij erop, dat nog velen de behoefte zullen gevoelen directe financiële steun te geven. U kunt dit doen door op onze lijsten te tekenen, die u daartoe zullen worden aangeboden en door het kopen van onze loten. De trekking der loterij, oorspronkelijk bepaald op 28 Februari as., moet tengevolge van de ontstane vertragingen enige dagen worden verschoven. De gewijzigde trekkingsdatum wordt nader bekend gemaakt.

Mevr. Bonne; Mevr. v.d. Laan; Mevr. Ter Meulen; Mevr. Schimmel.

POSTZEGELLIEFHEBBERS.

De Heer A. J. Dockheer te Montevideo schrijft:

„Ik heb als Nederlander een beleefd verzoek aan u en wel dit:

Zoudt u mij willen zenden wat gebruikte zegels van Curaçao? Deze worden verkocht ten voordele aan het Nederlandse Steun Comité, dat hier is.

Ook wil ik u wel zegels van Uruguay, Paraguay, Argentinië en Chili zenden, indien u daarvoor interesse hebt.

Gaarne wil ik u ook geld zenden voor enige collecties ongebruikte zegelscollectie 1934'36'38 Timbies Taxe Serie 89 — 1915.

Ik ben Nederlander, hier 18 jaar woonachtig. Mocht u bezwaar hebben, zoudt u mij iemand kunnen recommanderen, die ruilen wil.

[De Redactie meent het best te doen de brief te publiceren en belangstellenden te adviseren aan den heer Dockheer te schrijven. Adres: A. J. Dockheer, B. Arbigas 424, Montevideo, Uruguay].

ATHLETIEK.

Wegens de verduistering zullen voortaan de athletiekoefeningen op de terreinen van de R.K.S.C. op het Rif niet meer van 17 tot 18 uur, maar van 16.30 tot 17.30 uur plaats hebben.

As. Woensdag beginnen we dus om 16.30 uur en verder elke Maandag, Woensdag en Vrijdag.

Volhouden jongens!

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.15 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.23 uur.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.

Punda: Excelsior.

CHÈQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	52.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Februari: 13 Schotborg, Regilia Fidelia echtg. v. Carrera, M. F. z; 13 van de Brock, Elisabeth echtg. v. Wehrens, W. z; 10 Boelbaai, Juliana Maclobia d; 11 Singglen, Lucila Isbertha echtg. v. Prado, E. d; 2 Kampe, Albertina Johanna z; 13 Zelagas, Juliana Maria z; 14 Djaoen, Maria Dolores echtg. v. Lucas, M. I. d; 11 Martina, Mathilda Kathalina d; 16 Cipriano, Louisa Seferina echtg. v. Wilson, F. d; 15 Postma, Aaltje echtg. v. Steenhuisen, M. T. G. z; 15 Williams, Ena Esteleta echtg. v. Dick, S. A. d; 16 Jantje, Irma Egberta echtg. v. Leito, E. T. O. C. d; 14 Pina, Maria Benedita echtg. v. Coffie, J. P. d; 15 Scoop, Catharina Fulgencia d; 19 Kranwinkel, Elza Maria Severiana echtg. v. Pinedo, S. I. T. d; 19 de Jessus, Engracia de Jesus echtg. v. Kong, Chai d; 18 Janze, Antonilia Paulina echtg. v. Martis, H. H. z; 19 Montes, Beatrice Teofilo echtg. v. Koster, J. M. G. z; 17 Medema, Juanita Apolonia echtg. v. Bloem, J. R. z; 19 Zavala, Maria Bartola d; 18 Isa, Anastacia echtg. v. Daantje, C. G. z; 17 Doran, Rosa Amalia d; 19 Soester, Hendrika echtg. v. van Zutphen, W. z; 19 Albertsz, Adelaida echtg. v. Goedkoop, E. F. H. d.

Ondertrouwd op Februari: 18 Brown, Hugo Alexander en Mills, Frederica; 18 Hamelinck, Antonius Jozephus Elisabeth en Bouman, Annetje Elisabeth; 19 Alphenaar, Willem Cornelius en Roch, Thelma Polonia; 19 Jaeger, Leendert Rene echtg. v. Mac-Donald, Johanna Rudolphina; 19 Cras, Enrique Quintino en Reineta, Petra Maria Paulina; 19 Koeiman, Girigorie Papa en Ignacio, Ema Ramona; 19 La Croes, Emiliano Titero en Crasto, Amanda.

Getrouwd op Februari: 16 Richardson, Ernest Martinus en Huggins, Cicly Elaine; 17 Jansen, Barend en van de Montel Ella Leonoor; 18 Porino, Pierre Edgard Gaston en Klaber, Scholastica Maria; 19 Gaspard, Theodore echtg. v. Christiaan, Claudita Justina.

Overleden op Februari: 12 Alphenaar, Cornelis echtg. v. Watkins, M. G. 54 j.; 13 Emery, William 58 j.; 18 Williams, Letitia 55 j.

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het militaire communiqué van heden deelt mede, dat bij de aanval op het Malangse vliegveld een Japanse bommenwerper is neergeschoten. Een korte bomaanval had plaats op militaire objecten bij Bandoeng, enige gebouwen werden geraakt, op de stad werd machinegeweervuur afgeschoten, maar er was slechts geringe schade. Enkele burgers werden licht gewond. Wij schoten ook hier een Japanse bommenwerper neer en beschadigden enige andere (Batavia, G.P.D. 24.2).

14.000 DUITSERS GEDOOD.

De radio van Moskou maakte bekend, dat de Russische strijdkrachten meer dan 14.000 Duitsers hebben gedood bij gevechten, die kort geleden plaats vonden aan het Zuidwestelijke front waar vele steden en dorpen veroverd werden op de toegangswegen naar een groot bevolkingscentrum. (Moskou, (AP) 23.2).

DE TRAINING VOLEIND.

„Rode Ster" verklaarde, dat machtige Russische leger-reserves, gesteund door een nieuwe luchtmacht, uitgerust met Britse Hurricane-gevechtsvliegtuigen, de training voltooid hebben op hun bases in de Oeral en gereed zijn voor de strijd (Moskou, (AP) 23.2).

RUSSEN NEMEN 23 PLAATSEN.

Eén aanvullend Russisch communiqué luidt als volgt:

„Bij gevechten op een dag hebben onze troepen, die opereren in een sector aan het Zuidelijk front, de koppige weerstand van den vijand gebroken en 15 bewoonde plaatsen bezet. De vijand leed hevige verliezen. In het gebied P. hebben onze troepen 2 Roemeense bataljons infanterie verslagen. In een andere sector hebben onze troepen 2 vijandelijke tanks, 4 kanonnen, 14 machinegeweren, 3 mijnenwerpers veroverd en 14 tanks alsmede 39 kanonnen vernield. De vijand liet 500 gedode manschappen en officieren op het slagveld achter. Onze troepen, die opereren in een sector aan het Zuidwestelijk front, hebben talrijke Duitse tegenaanvallen afgeslagen en de opmars voortgezet waarbij 8 bewoonde plaatsen werden bezet en hevige verliezen werden toegebracht aan het vijandelijke personeel en materiaal. Bij gevechten om het bevolkte punt N. alleen werden meer dan 200 Hitlerieten gedood. Een artillerie-afdeling onder commando van Reutov, welke aan het front opereert, heeft bij het weerstaan aan een tegenaanval van den vijand de vijandelijke infanterie van de tanks afgesneden en ongeveer 400 vijandelijke soldaten vernietigd en uiteengeslagen" (Moskou, (AP) 23.2).

DUITSERS ZWAKKER.

Een Britse zegsman zeide, dat de Duitsers zwakker zullen worden in materialen en manschappen, omdat „het onmogelijk zal zijn binnen enkele maanden de bronnen te herstellen, waarvoor vele jaren nodig waren om die op te bouwen."

De laatste berichten van het Russische front zeiden, dat de Sovjet-cavalerie in een sector nabij Leningrad 120 mijl voortgang maakte. De data van de opmars werden niet verstrekt, doch de radio van Moskou zeide, dat 2250 Duitsers werden opgeruimd bij een gevecht van drie dagen. „Rode Ster" zeide, dat de Duitsers tevergeefs pogen de Russische opmars rond Leningrad tot staan te brengen en gedwongen zijn reserves te gebruiken, welke bedoeld waren voor de lente-campagne. De gevechten zijn ook hevig aan het Zuidwestelijke front, waar volgens het Sovjet-communiqué 15 bewoonde plaatsen werden veroverd bij gevechten van 2 dagen. Aan het Zuidwestelijke front meldde de radio van Moskou, dat de Sovjet-cavalerie 4 bewoonde punten in een sector heeft bezet (Londen, (AP) 23.2).

DE BALTISCHE RODE VLOOT.

Een bericht van de Baltische vloot verklaarde, dat de grote kanonnen van de Rode vloot sedert het begin van de oorlog hebben deel genomen aan 2800 gevechten en meer dan duizend vijandelijke posities hebben vernietigd, terwijl meer dan 1500 batterijen van den vijand tot zwijgen werden gebracht. Ook werd onthuld, dat gepantserde treinen, bemand door Rode matrozen, opereren aan het Leningradfront (Moskou, (AP) 23.2).

ZIJ BRACHTEN HUN OFFER.

Het nieuwsblad „Evening Standard" publiceerde onder het opschrift „Zij brachten hun offer" het verhaal van een torpedojager, die voer in het pad van een duikboot-torpedo, teneinde een troepenschip te redden, dat honderden vliegers van de Royal Airforce, waarnemers en navigators, naar Groot Britannië bracht van Canada. De torpedojager en allen — op 7 na — van de bemanning van meer dan 100 gingen verloren. Doch het troepenschip met zijn kostbare lading van vliegers, waarvan elk op zijn minst een jaar vliegtraining had genoten in Britse en Noordamerikaanse legerscholen, voer veilig een Schotse haven binnen. Het blad schreef: „Het snelle lijnschip van 15.000 ton voer van een Canadese haven naar Schotland. Het voer met een torpedojager en een corvette als escorte, het voer veilig tot het arriveerde in de gevaarlijke zone waar duikboten op de loer liggen. Toen begonnen de alarmbellen te schellen. Men had een duikboot gezien. De duikboot schoot een torpedo af. Deze miste en een volgende miste eveneens. Een derde torpedo werd afgeschoten. Deze kwam recht op het doel af, in de richting van de scheepsromp. Wat vervolgens gebeurde, wordt verteld door een lid der bemanning van het lijnschip.

Deze zeide, dat de torpedojager tussen de torpedo's en het lijnschip kwam. Een verschrikkelijke ontploffing vond plaats, terwijl de torpedo de platen van de torpedojager vaneen scheurde. De rook steeg op als een lijkkleed, dat opgetrokken werd. Wrakstukken regenden neer op het dek van het lijnschip en in zee. Toen de rook optrok zagen de toeschouwers op het lijnschip niets anders dan een olievlek en enkele stukken wrakhout. Het waren honderd zeelieden en een oude torpedojager in ruil voor duizend vliegers en een snel lijnschip. Dat lijnschip moest doorvaren. Men kon niet stilhouden om drenkelingen op te pikken, terwijl de duikboot nog loerde. Slechts 7 man werden gered, uit de zee opgepikt door de corvette. De reis werd voortgezet. Later klonken de alarmbellen opnieuw en een andere duikboot werd gesignaleerd. De mannen van de Royal Airforce kregen opdracht naar beneden te gaan. Toen zij terugkwamen, was met die duikboot afgerekend".

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Het Russisch middernachtelijk communiqué deelde mede, dat de Russen voortgang hebben gemaakt tot binnen een afstand van 50 mijl van Smolensk met de herovering van Dorogobuzh, dat ten Noord-Oosten van die Duitse sterkte ligt.

— **Een stad aan de kust van Californië:** Een grote duikboot verscheen in de afgelopen nacht op een mijl afstand van de Californische kust en beschoot ongeveer 15 granaten af uit een dekkanon op een mikpunt op de kust. Niemand werd gedood of gewond. De aangerichte schade aan nabijzijnde woningen is niet noemenswaardig. De beschieting duurde ongeveer 25 minuten juist toen President Roosevelt zijn radiorede hield te Washington.

— **Washington:** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat vliegtuigen en schepen van de marine begonnen zijn met een speurtocht naar de vijandelijke duikboot, die de Bankline Olieraffinaderij nabij Ellwood, Californië, in de nacht beschoten heeft.

— **Washington:** Het Witte Huis maakte bekend, dat een Anglo-Amerikaanse overeenkomst is gesloten op de brede principen voor een na-oorlogse regeling van de hulp, die aan Groot Britannië verstrekt wordt. De overeenkomst werd gisteren getekend door Sumner Welles en den Ambassadeur Lord Halifax.

— **Buenos Aires:** Raul Damonte Taborda, de 32-jaar oude kampioen van een Democratische Regering in Argentinië, werd tweemaal aan de rechterarm gewond bij een duel, welk hij leverde tegen den gepensioneerden legerofficier Kolonel Enrique Rottjer, 51 jaar oud. De strijd werd na de tweede ronde door den scheidsrechter gestopt.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat de Noordamerikaanse torpedojager „Truxton" en het vrachtschip „Pollux" vastgelopen zijn in een storm aan de kust van New Foundland en verloren zijn gegaan met een groot verlies aan mensenlevens.

— **Londen:** Premier Winston Spencer Churchill heeft hedenmorgen gesproken in het Britse Lagerhuis en medegedeeld, dat de Chinese Generalissimo Tsjang Kai Sjek de uitnodiging aanvaard heeft om deel te nemen aan de Oorlogsraad voor de Stille Zuidzee.

Churchill zeide, dat hij van plan is nog enkele veranderingen aan te brengen onder de onder-secretarissen, doch dat er voorlopig geen belangrijke mutaties zullen plaats hebben. Churchill voorspelde de uiteindelijke overwinning en zeide, dat die onverwacht zou kunnen komen. Hij waarschuwde echter nog voor een harde strijd.

Afgevaardigden naar de Rijksconferentie.

In het katholieke blad „De Surinamer" van 18 Februari jl. lezen wij het volgende stuk, dat in verband met de Statenvergadering van as. Donderdag te Willemstad, waarop twee Curaçaose afgevaardigden zullen worden benoemd, van belang is.

Zoals reeds enige tijd geleden aangekondigd, zal Suriname op de Rijksconferentie, door de Regering na de oorlog te beleggen, drie afgevaardigden doen optreden. Hun aanwijzing geschiedt door den Gouverneur en de Staten samen. De Staten wijzen twee dubbeltallen aan, waaruit de Gouverneur kiest. De Gouverneur wijst den derden afgevaardigde aan.

Sedert dit werd aangekondigd, houdt ons de vraag bezig of de aanwijzing dient te worden overgelaten aan Gouverneur en Staten, zonder dat ook anderen, b.v. de pers, zich daarmee inlaten.

Na rijpe overweging menen wij te kunnen poneren, dat een goed begrepen democratie het op zijn minst wenselijk maakt, dat de aanwijzing niet zonder meer worde overgelaten aan de instanties, die daartoe zijn uitgenodigd. Deze uitnodiging sluit geen monopolie in, geeft slechts rangorde. De taak, in een gezonde democratie aan de pers toebedeeld, houdt in, dat zij zich met deze aanwijzing kan inlaten.

Dit ter inleiding voor degenen, die zouden menen, dat uit opportuniteit of misschien zelfs om zwaarwichtiger redenen, de betrokken instanties zonder inmenging van derden tot de aanwijzing dienen over te gaan.

De eerste vraag, die gesteld dient te worden, is: Hoe dient de afvaardiging te worden samengesteld? Wie dienen te worden aangewezen?

Scherper gesteld: Dienen de Staten bij hun voordracht aan den Gouverneur zich te beperken tot hun eigen College en dus hun beide candidaten uit hun midden te kiezen?*

Naar onze mening niet.

Het ligt voor de hand, dat de Staten zich bij hun keuze van candidaten allereerst in hun eigen College zullen bewegen, doch n.o.m. dienen zij zich te bepalen tot één afgevaardigde uit hun midden en den tweeden te kiezen buiten hun College. De Staten mogen (theoretisch) het vertrouwenslichaam zijn der bevolking, dit houdt niet in, dat uitsluitend zij vertrouwen bezitten. Evenmin, dat uitsluitend zij bekwaamheid hebben in zulk een moeilijke materie.

Een tweede vraag, van enigszins tere aard, is of de afvaardiging uitsluitend dient te bestaan uit zonen van het land zelf, of gemengd dient te zijn. Deze vraag wordt niet gesteld op grond van rasoverweging. Die zouden nergens meer misplaatst zijn dan juist in dit geval. Ter Rijksconferentie zullen aanwezig zijn afgevaardigden uit één Rijk, Groot-Nederland, verdeeld over drie werelddelen; afgevaardigden, die in de zin der Surinaamse Staatsregeling volkomen gelijk zijn, de status bezitten van Nederlandse onderdanen, één geheel vormend onder één Vorstin, die niet onderscheidt naar ras noch kleur noch godsdienst. Dit alles staat er dus volkomen buiten.

In ons midden zijn Nederlanders, niet-inheemsen, die dit land en hun rijksgenoten hebben leren kennen en — wat veelal hetzelfde is gebleken! — hebben leren liefhebben en een warm hart zijn gaan toedragen. Zij zouden voortreffelijke afgevaardigden zijn. En toch menen wij als wenselijk te moeten stellen, dat de afgevaardigden voor deze bizondere gelegenheid worden gekozen uitsluitend uit hier geboren Nederlandse onderdanen in de zin onzer Staatsregeling. Onder meer om het beperkte aantal vertegenwoordigers, dat wij ter conferentie zullen hebben.

Wij menen, dat deze wenselijkheid, aldus geformuleerd, ook door onze rijksgenoten, niet-inheemsen, zal kunnen worden beaamd op zakelijke overwegingen.

Naast de vragen betreffende de personen, die de afvaardiging zullen moeten uitmaken, staat de vraag, aan welke vereisten zij moeten voldoen.

In de eerste plaats zullen de afgevaardigden ter conferentie moeten verschijnen met brede kennis omtrent het land. Dit behoeft geen nader betoog.

Daarnaast zullen zij echter ook een brede kijk moeten hebben op de vraagstukken, die onvermijdelijk aan de orde zullen komen bij een bespreking omtrent staatkundige hervorming, die meer omvat dan alleen maar enige wetten te veranderen. Zij moeten niet alleen in ruime mate bedeeld zijn met persoonlijke eigenschappen, die hen voor hun taak berekend maken, maar ook zo mogelijk zijn toegerust met speciale kennis van het onderwerp, enigszins vertrouwd zijn met het terrein, waarop de conferentie zich zal moeten bewegen.

Wij zouden eerst iets negatiefs willen noemen en wel dit: Er zal ter conferentie geen behoefte zijn aan critici in de zin van criticasters, opposanten. Onder bepaalde omstandigheden kunnen dragers van eigenschappen in deze richting soms nuttig zijn, verdienstelijk werk doen als zij binnen bepaalde grenzen weten te blijven. Maar dezulken kunnen ter rijksconferentie, waar hervorming het doel zal zijn, gemist worden. De afgevaardigden zullen in de eerste plaats creatief moeten kunnen denken. Er worden geen slopers gevraagd, maar bouwers. Het gaat niet om afbraak van het bestaande. Het gaat om opbouw van iets nieuws, over het bestaande heen, waarin het bestaande overgaat in gewijzigde vorm, desnoods principieel gewijzigd, herschapen, als iets nieuws gestalte nemend onder de bekwame handen van hervormers, herscheppers.

Dit lijkt ons wel het voornaamste punt, dat onder de ogen moet worden gezien bij de aanwijzing van afgevaardigden, wier werk van meer dan plaatselijk of zelfs rijksbelang zal zijn.

Wordt hieraan voldaan, dan is er onzerzijds gedaan, wat binnen ons vermogen ligt om met onze belangen tegelijk de rijksbelangen te dienen en het werk onzer afgevaardigden met vertrouwen tegemoet te zien.

Het leek ons nuttig deze denkbeelden te publiceren vóórdat de aanwijzing plaats vindt.

Voor de afwijkende meningen, zakelijk voorgedragen, staan onze kolommen open.

* Op de aanwijzing van een derden afgevaardigde door den Gouverneur gaan wij hier niet in, doch bepalen ons tot de veronderstelling, dat deze uit ambtelijke kring zal worden gekozen.

Indische Officieren ontsnappen uit gevangenschap.

In het gisteren gepubliceerde verhaal over de ontsnapping der beide officieren uit Duitse krijgsgevangenschap bleef voor een groot deel de vraag hoe de eigenlijke ontsnapping uit het kamp tewerk was gegaan, vrijwel onbeantwoord.

Dit was niet onopzettelijk: de weg, welke de beide officieren volgden, was anderen bekend en de hoop bestond, dat die in de toekomst op dezelfde wijze zouden kunnen ontkomen aan de gehate gevangenschap.

Uit later ontvangen aanwijzingen is nu gebleken, dat door een mislukte ontsnappingspoging van enige andere krijgsgevangenen, de gevolgde weg den Duitsers bekend werd, zodat die niet meer bruikbaar is.

Het A.I.D. besloot derhalve nu de rest van het verhaal te geven, zoals de beide kapiteins J. Trebels en F. van der Veen dit vertelden.

Het blijkt nu, dat zij waren ondergebracht in een gebouw, dat oorspronkelijk klooster was. Het had de vorm van een grote hoofdletter E en tweederde ervan was ingericht voor krijgsgevangenkamp. Dat gedeelte was geheel omgeven met een dubbele prikkeldraadversperring van drie meter hoogte, waartussen dan weer spiraalrollen prikkeldraad waren geplaatst, terwijl de afscheiding tussen het krijgsgevangenenkamp en het gedeelte van het gebouw, dat nog in gebruik was als klooster, was verkregen door dwars door de gangen op de drie verdiepingen tweesteensmuren op te trekken, zonder de deuren er in.

Van de gang van zaken in het kloostergedeelte waren de officieren goed op de hoogte, doordat de kamer van den kapitein Van der Veen uitzicht had op de als klooster in gebruik zijnde vleugel. Zodoende wist men ook, wanneer de Duitse officieren, die altijd in het klooster de maaltijden gebruikten, daar waren en wanneer niet.

Moed en geluk brachten de vrijheid.

De beide officieren besloten dan ook via het klooster een weg naar buiten te zoeken. Het aantal moeilijkheden, dat zich hierbij voordeed, was legio en wie het gehele verhaal hoort, weet niet, wat meer te bewonderen: het doorzettingsvermogen der beide Indische officieren...... of de hoeveelheid geluk, welke zij hadden.

Het eerste wat zij moesten proberen, was, via het trappenhuis op zolder te komen. Daarvoor moest een ijzeren deur worden geopend, welke gelukkig van een betrekkelijk eenvoudig slot voorzien was, zodat men er in slaagde van een oude flessenopener een valse sleutel te maken.

Natuurlijk was men niet op de hoogte van de situatie op zolder. De eerste verrassing was, dat daar in plaats van een stenen muur een eiken wand was opgetrokken om kamp van klooster te scheiden. Met een primitief, zelfgemaakt instrument werd een luik in deze wand gemaakt, op ongeveer drie meter hoogte. Nadat men door dit luik was geklommen, volgde wéér een hindernis. Dwars over het kloostergedeelte van de zolder was een tweesteensmuur gebouwd, waarin een ijzeren deur was aangebracht. Door het sleutelgat hadden de officieren uitzicht op een gang waaraan aan weerszijden kamertjes lagen. Goede raad was duur. Het slot op deze ijzeren deur was heel wat ingewikkelder dan dat van de eerste en in weerwil van alle moeite lukte het niet er een valse sleutel voor te vervaardigen.

Nu zijn de officieren van ons Koninklijk Nederlands Indisch Leger voor geen klein gerucht vervaard en ze besloten zonder meer een gat in de muur te maken.

Omdat zij slechts zelden tijd hadden aan hun ontsnappingsvoorbereidingen te werken, moesten zij zorgen, dat er geen sporen van hun werk te zien kwamen, zodat zij uiterst voorzichtig de kalk tussen de stenen weghakten en die vervingen door broodpap.

Nonnenkappen zijn groot... dat was hun redding.

Ontelbare malen maakten zij de tocht: trappenhuis, ijzeren deur met valse sleutel openen, weer sluiten, luik in eiken wand openmaken, doorheen kruipen, weer netjes dichtmaken...... en vervolgens werken aan het openbreken van de muur.

Hier glimlachte het geluk: ze hadden op goed geluk af aan de rechterkant hun werk ingezet. Later bleek, dat wanneer zij links begonnen waren, zij in een nonnenkamer terecht zouden zijn gekomen.

Eindelijk was de dag aangebroken, waarop de ontsnapping zou moeten plaats hebben. Alle doorgangen waren weer dichtgemaakt en slechts een derde officier, in het complot genomen, wist van de plannen af. Die ging, ook mee naar boven om achter de beide officieren alles weer zo te maken, dat de Duitsers niet zouden kunnen ontdekken hoe de ontsnapping had plaats gevonden.

Het geluk speelde een grote rol...... Had niet op een middag, toen Trebels bezig was met het wegbikken van de kalk, Van der Veen plotseling gewaarschuwd, dat een paar nonnen door de gang kwamen. En hadden niet die nonnen de ijzeren deur geopend en waren die niet geruime tijd aan het opruimen en dweilen op de rommelzolder, terwijl de beide officieren weghurkend achter wat rommel, doodstil wachtten...... ettelijke keren kwamen de nonnen met de dweil op twee decimeter van hun schoenen...... maar dank zij de grote nonnenkap, welke het gezichtsveld beperkt en het gehoor bemoeilijkt, waren de officieren niet betrapt.

Nu scheen toch het geluk hen in de steek te laten......

Het begin van de ontsnapping.

Terwijl de bewakingsofficieren anders nooit op Zondag in het klooster aten, kwamen zij uitgerekend deze dag wel. Maar uitstellen wilde men niet en men drong door tot in de gang van het nonnenklooster, waarna de tocht naar beneden aanving. Enige malen passeerden de beide, thans in burger gestoken officieren nonnen en kinderen... maar toen zij bij de uitgang van het klooster kwamen, werd de zaak pas goed spannend: de kerkdienst in het kleine, een tweehonderd meter van het klooster staande kerkje was juist afgelopen en de nonnen gingen terug naar het klooster. Zonder aarzelen gingen de officieren dwars tegen de stroom in, wat niet eens de opmerkzaamheid schijnt te hebben getrokken van den vlakbij in een schildwachthuisje opgestelden schildwacht, die met een bedrijfsklare mitrailleur pogingen tot ontsnapping definitief moest beletten.

De officieren waren vrij goed op de hoogte van de omgeving van het kamp, omdat zij uit de bovenste verdiepingen een ruim uitzicht hadden gehad. Zij hadden dan ook besloten niet naar het vlak bij het kamp liggende dorpje te gaan, doch naar een ongeveer acht kilometer van het kamp liggend stadje.

Er werd een stevige pas ingezet.

Niet ver van het kamp werden zij ingehaald door een wielrijder, die langs hen heen rijdend een groet mompelde. Haastig trokken zij het hoofd dieper in de opgeslagen jaskraag, de hoed dieper over de ogen......

Ademloze spanning...... zal de officier omkijken? Want de wielrijder is niemand anders dan de officier, die belast is met de uitreiking van postpakketten en brieven, iemand, die in elk geval alle geïnterneerde officieren uitstekend kent van gezicht.

Neen......

Is de trein van één uur al weg?

Er komt nog een ander avontuur.

Een Duits soldaat eveneens op de fiets, stapt naast hen af en informeert of zij wellicht weten of de trein van één uur al voorbij is. Zijn zij ontdekt? Tracht men te voorkomen, dat zij zich met de trein uit de voeten maken? Gaat deze soldaat er op uit om hen te arresteren? Zij zeggen, dat zij niets hebben gezien en de soldaat stapt weer op bedankt en rijdt verder, kijkt even later om, maar rijdt weer door...

Tenslotte komen zij in het stadje, dat zij uit het kamp konden zien liggen.

Hoe komen zij verder?

Er zijn een paar heel grote problemen: hoe komen zij aan eten, wanneer de paar zielige chocoladerepen, welke zij hebben meegenomen, op zijn? En hoe komen zij aan geld, wanneer de paar zielige marken, die ze hebben, uitgegeven zijn?

Een felle anti-Nazie helpt mede aan de vrijheid.

Wederom glimlacht het geluk. Dat is ditmaal een heel vreemde vorm van geluk: het is een Duitse loodfitter, die enige malen in het kamp reparaties heeft verricht en die glimlachend op hen toe komt stappen.

Weglopen? Er van door gaan? Neen, brutaal weg doorbijten.

En deze brave Duitse loodfitter blijkt dan een heftige anti-Nazie-man te zijn, die zijn antipathie voor het Nazie-régime duidelijk kenbaar maakt door de officieren te voorzien van geld en van vleeskaarten en broodkaarten en hun te vertellen, dat de eenvoudigste manier van de reis naar de grens te maken neerkomt op het reizen per autobus.

Er is een grote buscentrale, waar bussen in verschillende richtingen afrijden, maar voordat zij de juiste autobus te pakken hebben, heeft een Gestapo-man hen te pakken. Het is een kennelijk Gestapo-man en het enige wat zij tegen dezen, hen als een schaduw achtervolgenden spion kunnen doen, is hem overbluffen, zodat zij uit elkaar gaan, kwaadaardig hem aankijken en op hun beurt hem gaan schaduwen.

Er is slechts een oplossing voor den man: zij moeten hogere Gestapo-mannen zijn dan hij en hij maakt zich uit de voeten.

Resoluut optreden redde hen uit tal van gevaren.

Intussen doet Van der Veen de doodschrik van zijn leven op: hij staat plotseling tegenover een der kampementsbewakingsofficieren, die hem aankijkt...... maar vermoedelijk tengevolge van de burgerkleding zich niet realiseert wie hij is. De officier salueert, Van der Veen tikt slordig en minachtend aan zijn hoed...... en ook dit gevaar is geweken. De dwaze jacht, gedeeltelijk geschaduwd door den Gestapo-man en gedeeltelijk zelf den Gestapo-man schaduwend, bussen in, bussen uit, eindigt, wanneer de bus, welke zij moeten hebben afrijdt. Zij springen er in en ontkomen den Gestapo-man.

En dan begint die lange avontuurlijke tocht naar de grens soms eens lopend, soms meerijdend in autobussen, soms meerijdend op vrachtauto's, tot zij in de onmiddellijke nabijheid van de grens zijn gekomen, waar zij dan het bekende avontuur met de bewakingspatrouille beleven, welke op enige meters afstand passeert zonder hen te zien......

Hier komt hun hun ervaring als officier van het Indische Leger te ... kend van pas. Hun rimboe-erv... stelt hen in staat zich geruisloos ... plaatsen; wanneer zij later door ... cheren op een eenvoudig kom... dwars door de grensstreken, ... ervaring hun wederom ten zeers... pas......

En dan is de grens gepasseerd ...

„Van het begin af hadden wij ... voornemen ons door niets van ... stuk te laten brengen, dood-eenv... brutaal op te treden...... de indr... vestigen, zo weinig mogelijk ... dat we zelf Gestapo-lieden ... zegt kapitein Trebels en hij ... glimlachend een foto van hem ... officiersuniform met een borde ... zijn borst...... krijgsgevange... nummer zoveel uit dat en dat ... Herinneringen aan een zwarte ...

ARUBA.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op: Jan. 26 Duzon, Alice Shalnetta d; 21 Hilman, Beatrix Jovilin d; Februari 7 Cecilia, Sevilia Egidia echtg. v. Thomas, T. A. d; 11 Kock, Laura echtg. v. Wester, E. d; 11 St. Bernard, Iona Nilester echtg. v. Florenco, G. z; 2 Gomez, Maria Bernardina d; 3 Werleman, Maria Bernardina echtg. v. Maduro, A. z; 6 Kelly, Monica echtg. v. Ruiz, G. P. z; 7 Koolman, Birginia echtg. v. Koolman, J. d; 7 Croes, Ervilia echtg. v. Croes, J. A. z; 9 Geerman, Regina echtg. v. Gomes, M. V. d; 10 Koolman, Maria Rosalia echtg. v. Arends, E. d; 8 Tromp, Catharina Agnes echtg. v. de Cuba, Th. A. d; 8 Tromp, Catharina Agnes echtg. v. de Cuba, Th. A. d.

Overleden op Februari: 9 Lopez, Jacinta Hedwigis 1 j.; 9 Rasmijn, Antonia Basilica 1 mnd; 9 Lacle, Bibiano Francisco echtg. v. Croes, M. G. 39 j.; 7 van der Biest, Johanna Catharina echtg. v. Eman, R. J. 73 j.; 10 Henricus, Maria de Lourdes 11 mnd.

Ondertrouwd op Februari: 5 Lampe, Edwin Oscar en Lampe, Alida Regina Sofia; 5 Dowling, Orville Lloyd en Every, Sadie; 5 Vries, Nicolaas en Geerman, Ramona; 10 Rojer Aguedo Martins en Job, Lelia Maria Henriqueta Eutropia.

Getrouwd op Februari: 10 Brank, Harry Paul Jules en Echteld, Therese Gerardine Josefine; 11 Angela, Marco en Croes, Maria Elizabeth; 11 Guicherit, Andre Wilfried en Ras, Maria Louisa; 11 Tromp, Jose Maria en Fingal, Irma Maria.

Bevallen op Februari: 9 Berkel, Ismay Adeline z; 13 Trimon, Lucia Maria echtg. v. Dijkhoff, E. ... 13 Croes, Francisca echtg. v. ... d; 16 Lacle, Anna Maria ... Lacle, J. F. z; 17 Maduro, ... echtg. v. Wever, A. z; 18 ... Carmen Belinda echtg. v. Ke... 2 De Vries, Heloise Camilia ... Nijbroek, C. B. d; 16 Vrolijk, ... echtg. v. Bikker, C. D. d.

Overleden op Februari: 1... Martha Juliana wed. v. Janga ... 71 j.; 14 Booi, Anna Irena ... Dirksz, J de los S. 27 j.

Ondertrouwd op Februari: ... Windt, Pedro Gonzales en ... Evarista; 12 Stephen, Emanuel ... tine Mustapha en Calliste, L... Tromp, Policarpo en Bislip ... Viola.

Getrouwd op Februari: 17 F... Sing en Balanco, Lucia Cecilia ... 18 Dowling Orville Lloyd en Sadie.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Di. ...

Telegram Afdeling: Hr. Nuko... 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. M... tel. 304, L. de Colignylaan 20...

Scheepvaart Afdeling: Hr. ... tel. 448, Bernhardlaan 5.

Algemene Vergadering: De ... stelde jaarvergadering zal ... vinden op Vrijdagmiddag om ... uur in repetitielokaal.

Agenda: 1. Opening door de ... zitter; 2. notulen vorige algeme... gadering; 3. Jaarverslag „Se... 4. Jaarverslag penningmeester... tutenwijziging; 6. Bestuursve... 7. Rondvraag; 8. Sluiting do... voorzitter.